

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/15/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4416200744
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4416200744.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Dany Kálnayovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti M.: B., nar. XX. XX. XXXX, V., nar. XX. XX. XXXX a B., nar. XX. XX. XXXX, deti bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny N. D. ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka V. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom M., Q. X a otec M. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. Y. X/X, o návrhu otca na zníženie výživného a návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 29. septembra 2016 č. k. 12P/3/2016-240 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti výroku o návrhu matky na zvýšenie výživného m e n í tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca na mal. B. M., nar. XX. XX. XXXX zo sumy 80 eur na sumu 100 eur mesačne, na mal. V. M., nar. XX. XX. XXXX zo sumy 70 eur na sumu 80 eur mesačne a maloletú B., nar. XX. XX. XXXX zo sumy 60 eur na sumu 70 eur mesačne, počnúc dňom 16. 03. 2016.

Zročné výživné za obdobie od 16. 03. 2016 do 31. 05. 2017 na mal. B. M. v sume 290,32 eura, na mal. V. M. v sume 145,16 eura a mal. B. M. v sume 145,16 eura je o t e c p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/304/2013-412 zo dňa 27. 05. 2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/29/2015-449 zo dňa 18. 06. 2015.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh otca na zníženie výživného a návrh matky na zvýšenie výživného. O trovách konania rozhodol výrokom, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 78 ods. 1, 3, § 62 ods. 1 - 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že návrhy matky a otca nie sú dôvodné. Naposledy bolo výživné na mal. deti zvýšené rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/29/2015-449 z 18. 06. 2015, ktorým bol zmenený predchádzajúci rozsudok zo 16. 02. 2011 v časti o výživnom tak, že vyživovacia povinnosť otca bola zvýšená zo sumy 70 eur na sumu 80 eur mesačne na mal. B., na mal. V. zo sumy 60 eur na sumu 70 eur mesačne a mal. B. zo sumy 50 eur na sumu 60 eur mesačne počnúc dňom 01. 01. 2015, s právoplatnosťou rozsudku 17. 07. 2015. V čase poslednej úpravy mal. B. navštevoval 9. ročník ZŠ, mal. V. 5. ročník ZŠ a mal. B. 1. ročník ZŠ. Dievčatá chodili na bedminton, umeleckú školu a mal. B. mala výdavky s liečbou atopickkej dermatitídy. Matka bola od februára 2015 na materskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok 203,20 eura, rodinné prídavky na 4 deti 94,08 eura. Žila v spoločnej domácnosti s priateľom a ich spoločným mal. dieťaťom Z., nar. XX. XX. XXXX. Otec detí

bol 10. 10. 2014 zaradený do evidencie nezamestnaných, bez príjmu, od 01. 03. 2013 začal vykonávať živnosť na čistiace upratovacie služby a vedenie cudzieho motorového vozidla, z čoho očakával príjem 300 - 400 eur mesačne. V daňovom období roku 2013 mal príjem zo živnosti 11.000 eur, výdavky 7.689 eur, základ dane 3.411 eur. Súd konštatoval, že otec si nepriaznivú finančnú situáciu zapríčinil sám, keď po ukončení pracovného pomeru začal podnikáť, toto ukončil a následne pracovný pomer sám ukončil v skúšobnej dobe. Nepreukázal snahu zamestnať sa, pričom nemal zníženú pracovnú schopnosť. Súd na tvrdenia otca uvádzané v návrhu na zníženie výživného, že údaje, z ktorých súd vychádzal v predchádzajúcom rozhodnutí sú nepravdivé neprihliadol, nakoľko nemohli priniesť zmenu posledného rozhodnutia o výživnom, inak by došlo k neprípustnej reparácii právoplatného rozsudku a k svojvoľnému rozhodnutiu súdu. Ani skutočnosti týkajúce sa pôžičiek matky na základe zmlúv nemajú vplyv na vec a ani v tejto veci nebol dôvod prihliadnuť k tejto skutočnosti, pretože nejde o okolnosť, ktorá nastala po poslednej úprave výživného. Súd prvej inštancie posudzujúc zmenu pomerov od predchádzajúceho rozhodnutia, od 18. 06. 2015 nezistil žiadne dôvody, ktoré by odôvodňovali zníženie vyživovacej povinnosti otca na mal. deti. Jeho majetkové pomery zostali nezmenené, je vedený ako nezamestnaný, nepoberá dávky ani príspevky na základe dohody o vykonaní práce, dosahuje priemerný čistý zárobok 110,80 euro, skutočný príjem, z ktorého uspokojuje svoje bežné výdavky nepreukázal a ani súdu sa ich nepodarilo zistiť. Tvrdil, že formou brigád si zarobí toľko peňazí, koľko zodpovedá jeho výdavkom. Nebolo preukázané, že zdravotný stav mu bráni zamestnať sa. Vzhľadom na nezmenené pomery na strane otca a uplynutie času, ktorého dôsledkom je nárast spotreby detí a s prihliadnutím na skutočnosť, že matka sa medzičasom zamestnala a dosahuje príjem priemerne 300,69 eura a jej manžel 956,40 eura, teda môže sa podieľať vo vyššej miere na výžive detí, súd návrh otca zamietol. Rovnako za nedôvodný považoval aj návrh matky na zvýšenie výživného, keď od poslednej úpravy uplynula doba 20 mesiacov, v dôsledku čoho síce vzrástli potreby detí, ale len v miernom rozsahu a s ohľadom na nezmenené pomery otca a zvýšený príjem matky o 97,47 eura oproti predchádzajúcemu obdobiu a príjem jej manžela súd návrh na zvýšenie výživného zamietol. Konštatoval, že po zaplatení výživného a s pripočítaním alikvótnej časti rodinných prídavkov a výživného od matky má na svoju výživu mal. B. sumu 133,52 eura, mal. V. sumu 123,52 eura a mal. B. sumu 113,50 eura, ktoré sú postačujúce na krytie všetkých ich potrieb. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 s poukazom na § 111 zák. č. 161/2015 Z. z.

2. Rozsudok v zákonnej lehote napadla odvolaním matka, ktorá navrhla vyhovieť jej návrhu a zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca na mal. B. zo sumy 80 eur na sumu 100 eur, na mal. V. zo sumy 70 eur na sumu 90 eur a na mal. B. zo sumy 60 eur na sumu 70 eur mesačne. Poukázala na to, že výživné na 3 deti bolo od roku 2011 zvýšené len o sumu 30 eur na každé dieťa, pričom deti prešli zmenami - nástup na základnú školu, strednú školu, zhoršujúce zdravotné problémy, pribudli im záujmové krúžky a zvýšili sa celkové náklady na uspokojovanie ich potrieb. Od posledného rozhodnutia o výživnom, 18. 06. 2015, mal. B. nastúpil na strednú školu, od 01. 09. 2015 navštevuje gymnázium, mal. V. bol aplikovaný zubný strojček za čo zaplatila cca 1.200 eur, mal. B. má zhoršený atopický ekzém, potrebuje viacej masť, liekov, kúpanie v termálnom kúpalisku a ďalšie. Otec sa nepodieľa na živote detí okrem výživného, nestretáva sa s nimi, nemá s nimi žiadne náklady a neprispieva ani na jednorazové vyššie výdavky. Súd prvej inštancie síce uznal, že deti majú zvýšené výdavky a vyhodnotil, že otec si dokáže zarobiť na svoje bežné výdavky, pričom mu nič nebráni ani po zdravotnej stránke riadne sa zamestnať a plniť si vyživovaciu povinnosť vo výške potrebnej deťom. Je držiteľom motorového vozidla. Okrem výdavkov na deti má náklady aj náklady na bývanie. Súd nevezal do úvahy zmeny, ktoré nastali u detí, a preto navrhla rozsudok zmeniť.

3. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že matka odvolaním len pokúša šťastie, lebo nemá čo stratiť, jej odvolanie považuje za šikanovanie jeho osoby. Počas manželstva ho podvádžala, potom požiadala o rozvod a vyhodila ho z bytu. Nedovolila mu stretávať sa deťmi, pred časom chcela od neho súhlas na zmenu mena, čo odmietol. Správanie sa matky detí voči nemu viedlo k zhoršeniu jeho psychického stavu. Neustále klame o nákladoch na bývanie, pričom nie je ani držiteľom motorového vozidla na rozdiel od matky detí. Na dopravu používa vlak, autobus, matka vlastní rodinný dom, má hypotéku. V. B. má kožné problémy, ale zhoršili sa iba na základe zanedbania starostlivosti zo strany matky. Deťom spláca bývanie, ktoré im zabezpečil, vrátane klimatizácie. Príjem s jej manželom a výživným je vyše 1.500 eur mesačne. Vlastnia rodinný dom, auto, chodia na dovolenky.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a zvýšiť výživné na mal. B. na sumu 90 eur mesačne, na mal. V. na sumu 70 eur mesačne a na mal. B. na sumu 70 eur mesačne.

5. Matka v písomnom vyjadrení k vyjadreniu otca zotrvala na dôvodoch odvolania a svojich predchádzajúcich vyjadreniach a uviedla, že na pojednávaniach netvrdila, že netrvá na zvýšení výživného. Otca detí nešikanuje, obhajuje len práva detí. Starostlivosť o deti je len na nej, keďže sa s nimi otec nestretáva, pričom dôvody, pre ktoré sa deti s otcom nechcú stretávať už boli riešené. Lekárskymi správami preukázala zdravotné problémy a potreby detí. Tvrdenia otca o jej majetkových pomeroch nemajú vplyv na výšku výživného, pričom jej súčasný manžel nie je biologickým otcom mal. detí, pre ktoré žiada zvýšenie výživného.

6. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky (duplika) poukázal na svoje predchádzajúce vyjadrenie. Uviedol, že deti 7 rokov nevidel, odmietajú ho kvôli matke, počas 4 rokov sa nedomohol práva na súde ani sociálnom úrade, pričom žiadal stretnutie s deťmi. Naďalej popieral zvýšené výdavky matky a jej návrhy hodnotil ako zmätočné a nedôvodné.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozhodnutia a neviazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania matky dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v odvolaní napadnutej časti zmysle ustanovenia § 388 CSP v časti úpravy výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom zmeniť z dôvodu, že neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

8. Predmetom konania bol návrh otca podaný na súde prvej inštancie 18. 01. 2016 na zníženie jeho vyživovacej povinnosti na mal. B. zo sumy 60 eur na sumu 30 eur, na mal. V. zo sumy 70 eur na sumu 30 eur mesačne a na mal. B. zo sumy 80 eur na sumu 40 eur mesačne s odôvodnením, že v čase predchádzajúcej úpravy výživného súd vychádzal z nepravdivých tvrdení matky o jej nákladoch spojených so starostlivosťou na deti, pričom zamietol jeho návrh na doplnenie dokazovania. Uviedol, že došlo k zmene pomerov na strane matky, ktorá sa vydala a má vyššie príjmy. V priebehu konania matka vo vyjadrení k návrhu otca, doručenom súdu prvej inštancie 16. 03. 2016, podala návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na mal. B. zo sumy 80 eur na sumu 100 eur mesačne, na mal. V. zo sumy 70 eur na sumu 80 eur mesačne a na mal. B. zo sumy 60 eur na sumu 90 eur mesačne. Súd prvej inštancie návrh matky na zvýšenie výživného a návrh otca na zníženie výživného z dôvodov uvedených vyššie zamietol. Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh matky na zvýšenie výživného, keďže proti tomuto výroku rozsudku podala matka v zákonnej lehote odvolanie.

9. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci a správne konštatoval, že od poslednej úpravy pomerov, ktorá bola rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/304/2013-412 zo dňa 27. 03. 2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/29/2015-449 zo dňa 18. 06. 2015 uplynula doba necelých 2 rokov, v dôsledku čoho prirodzene vzrástli potreby mal. detí. Návrh matka na zvýšenie výživného zamietol s ohľadom na nezmenené pomery otca a zvýšený príjem matky. S uvedeným názorom súdu prvej inštancie sa odvolací súd nestotožňuje, pričom s dôrazom na správny záver súdu prvej inštancie o náraste potrieb a výdavkov mal. detí konštatuje, že návrh matky je čiastočne opodstatnený. Odvolací súd poukazuje na to, že ani v tomto a ani v predchádzajúcom konaní nebolo preukázané, že zdravotný stav otca detí mu neumožňuje nájsť si a vykonávať zamestnanie, v ktorom by dosahoval príjmy umožňujúce uhrádzať výživné vo väčšom rozsahu. Jeho obrana v tomto smere sa javí ako účelová, keďže nepreukázal, že by trpel takým ochorením, pre ktoré by nemohol pracovať vôbec alebo musel pracovať na znížený úväzok. Naopak, bolo preukázané, že je zamestnaný, kde dosahuje priemerný čistý zárobok len vo výške 110,80 eura, ale podľa vlastného vyjadrenia si vie zabezpečiť príjem v takom rozsahu, aby uspokojil svoje potreby (teda toľko koľko skutočne potrebuje, čo je určite viac ako deklarovaný príjem) čo podľa názoru odvolacieho súdu preukazuje, že je schopný zarobiť a skutočne aj má vyšší príjem. Iba okolnosť, že otec nemá záujem nájsť si zamestnanie, v ktorom by mal preukázateľne deklarovaný vyšší zárobok neznamená, že pri určení rozsahu jeho vyživovacej povinnosti je potrebné vychádzať z ním deklarovaného príjmu, pretože je potrebné posúdiť možnosti a schopnosti povinného rodiča. Z vykonaného dokazovania nesporne vyplýva, že v čase predchádzajúcej úpravy výživného matka už mala vyživovaciu povinnosť k mal. Z., nar. XX. XX. XXXX, pričom s otcom dieťaťa sú v súčasnosti

manželia. Otec bol od 10. 10. 2014 zaradený do evidencie nezamestnaných, mal živnosť v odbore čistiace a upratovacie služby, ktorú ukončil 17. 05. 2014 napriek tomu, že mal príjem zo živnosti a základ dane mal 3.411 eur. Ani v predchádzajúcom a ani v tomto konaní neboli zistené žiadne dôvody, ktoré by preukázateľne odôvodňovali potrebu ukončiť jeho podnikanie a preto dôsledok, že nepriaznivú finančnú situáciu si spôsobil sám má dopad a právny význam aj v tomto konaní. Aj z toho dôvodu nie je možné vychádzať z toho, že od predchádzajúcej úpravy výživného u otca nedošlo k zmene pomerov, a preto nie je dôvod na zvýšenie jeho vyživovacej povinnosti. Je povinnosťou otca nájsť si také zamestnanie, aby mohol uspokojovať nielen svojej potreby, ale aj potreby svojich biologických detí, ku ktorým má zákonnú vyživovaciu povinnosť. Zárobok v rozsahu 110,80 eura mesačne evidentne nepostačuje na krytie jeho bežných potrieb a svedčí o tom, že otec má aj iný príjem, keď z okolností vecí a vykonaného dokazovania bolo preukázané, že má schopnosti a možnosti vykonávať prácu či už ako podnikateľ alebo v riadnom pracovnom pomere. Argumentácia otca o lepších bytových podmienkach matky, dovolenkách a ďalšie je z právneho hľadiska neopodstatnená, pričom pokiaľ by aj matka mala vyššiu životnú úroveň napr. v dôsledku uzatvorenia nového manželstva, nemá to vplyv na posúdenie vyživovacej povinnosti otca, nanajvýš je možné konštatovať, že takto zabezpečila aj vyššiu životnú úroveň ostatných svojich detí. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd čiastočne vyhovel návrhu matky a zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. B. zo sumy 80 eur na sumu 100 eur mesačne s prihliadnutím na skutočnosť, že od 01. 09. 2015 navštevuje strednú školu - gymnázium, v súvislosti s čím nesporne vzrástli výdavky matky a potreby dieťaťa. Pokiaľ ide o mal. V., odvolací súd zvýšil vyživovaciu povinnosť zo sumy 70 eur na sumu 90 eur s prihliadnutím na zdravotnú starostlivosť a liečbu súvisiacu s atopickým ekzémom, ktoré náklady a ochorenia matka v konaní preukázala listinnými dôkazmi a lekáorskými správami. Vzhľadom na to, že mal. B. navštevuje rovnaký stupeň ZŠ ako v čase predchádzajúceho rozhodovania, zvýšil vyživovaciu povinnosť odvolací súd zo sumy 60 eur na 70 eur od 16. 03. 2016, t. j. od podania návrhu matky na zvýšenie výživného. Za obdobie od 16. 03. 2016 do 31. 05. 2016 dlh na výživnom odvolací súd otcovi vyčíslil v sume uvedenej v enunciate tohto rozhodnutia a uložil mu povinnosť zaplatiť zročné výživné v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

10. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CSP v spojení s § 396 ods. 1, 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).